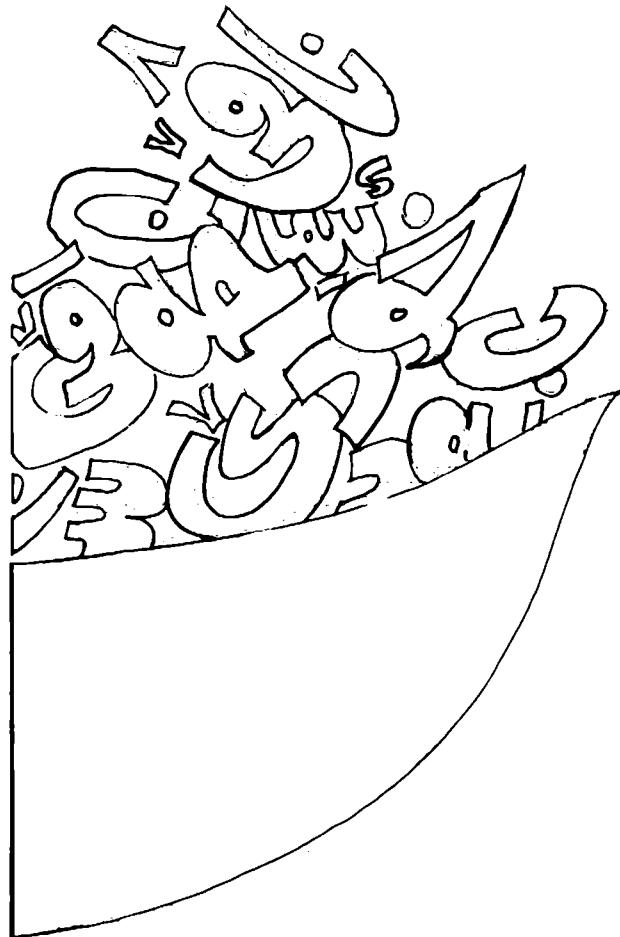
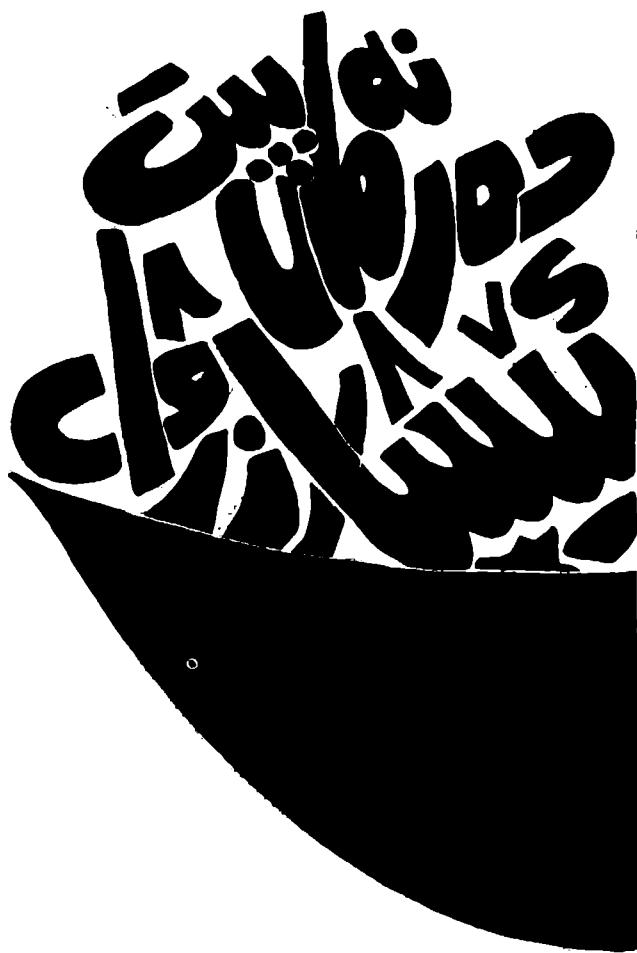

”سوند و نفرین“

نزار محمد سعید

چانچی هیقدکه یینی دی بینین کو سوند دگه لدک
مهلكه قلن و دلیقادا سمری هلدهت و دهوری خوه دینیت
ژ وان، ده ما کز هندهک گومانا کریاره کا پوج و نه مردانه،

تهف کومه لین جیهانی، هر زکه فن و که فنار، سوندی
دز یانا خومدا دناسن و دنا خفتني خوه یین روزانه دا ب کار
دینن.

الضحى سورة العاديات، سورة العصر، سورة التين، سورة الليل.

خوندغانى هىزرا، بىشى فى بىشەكىن، ئەم دى هىن سەحکەيىنى، كا كورد ب چى سوند دخون، ب تاييەتى لناف بادىنان، چەند نمونەكا بەرچاق كەبن:

- (1) سوند ب خودانى مەزن و مىھەبان:
- . ب خودى
- . ب نافى خودى
- . ب ئىسمۇ نافىت خودى
- . ب ئەۋى ئەردو ئاسماڭ دانايىن.
- . ب ھەر سى نافىت خودى
- . ئەز بى خودى بىم
- . ب خودانى عالمىنى كەمە.
- . ب خالقى بى شرىك.
- . وللا ووبلا وتنلا.
- . ب وى خودى بى خودىنى دىكت.
- . ب حقى خودى
- (2) سوند ب قورئانا پېروز:
- . ب قورئانى
- . ب قورئانا بايى لى خاندى
- . ب كەلامى قەدىم
- . ب جزىك
- . ب ھەمى قورئانا
- . ب سەد قورئانا
- . ب سەد تاييەت قورئانا
- . بەزار قورئانا
- . ب چل ھزار قورئانا
- . ب «مسحف»
- . ب سېھ جزى قورئانا
- . ب قورئانا خودى بى پەغمەبرى هنارتى
- . ب قورئانا پەغمەبرى لى خاندى

دېنە دەف كەسەكى و شلتاخ و گونەھبار دىكەن، بەرى ھەر رەنگەكى دى بى بەرەۋانى، ئەو كەس دى سوند خوت و بېھارىكاريا سوندى بۇ يېن لەمېرى خوھ خوياكەت، كو وى دەست لىگەل نىنە و ئەو خرابى نەكىرىه.

كودىسان چاخى تىشەك دىناف بىرەكى مەروۋادا ھندا دېيت، ھەر كەس دى ژېرى خوهقە سوند خوت كەھاي ژى نىنە، علمى وى ناگەھىتى، يان ژى خوهىنى وى تىشى، گەر تىشى بەركەفتى بىت، دى وان دەتە سوندى سوند دكۈشتىن و كوشتارىيان دا دىزىانكىرن و بازارادا بىدەورى دادگەھى رادبو، ھەر دۆزەك، نىارەك، ئارىشەكى، ھەبا سوندى خوه دكىشى ناف، ئوتا نەھۋە ئەپ چەندە مايە.

گەلەك ژفان روادانا بسوندى بىكتاتى دەتەن و خېش دبۇن.

كەسىن جەن گومانى بسوندخارانى، گومان ژخوھ دور دېيختى.

ل دادگەھان سوند دەورى خوه دېيت و دكارىن خوهدا خەلکى دەنە سوندى، ژ بەر كۈراسىنى بېزىن و درەوا نەكەن. ژ ئالەكى دن، تا ئىرسو تەف وەلات، چاخى كاربىدەستا رادكەن، كارەكى دەنە دەستى، ئوبالەكى بىستۇرى فە دىگرن، بەرى ھەمى تىشى دەنە سوندى كو براست و درستى و دلىزى و دلىكى، بىكارى خوه رابىت.

ل با كوردان و تەف مللەتىن بوسلمان، سوند تىشەكى پېروزە، ل ئەردى نادەن، نەۋىرن زو بزو ژەرە سوند بخون.

واسى دەپيشكى وان دا ھاتىيە چەسپاندۇن، كو ئەگەر ھات و ژەرە سوند خار، دى دەملەدەست، يان لپاشەرۇزى، كارەساتەكى مەزن ھېتە سەرى.

ژ لە مەرۆف ھەنە ل با وان ژ بى سوند ناخوت، نە ژەرە نەۋازىست، نەمازە گەلەك بوسلمان.

خودانى مەزن و مىھەبان دەلەك سورەتادا ژ سورەتىن قورئانا پېروز سوند خارىيە ب وارىن پېروز، بچاخى، بشەف و رۇزا، ب ئەردو ئاسمانى... ژ وان سورەتىن كو دقورئانى دا ھاتىن: سورة البلد، سورة الشمس، سورة

بى سوند دخون.

ب شيخ ئىسلامى بەرى گارى . ل دەھرا بەرى
گارەي ل رەخى ئامىدىنى بى سوند دخون.
ب سەيدو قاسى ھندهك ل دەھرا مزورىا بى سوند
دخون.

. بشيخ ئەحمد . ب شيخ ئىسف.

دېئۇن ئەف ھەردوو شىخە برا بون، كافرا كوشتن ل
گەل زەقۇنا خوشكا وان. ل گوندى باسوا ل ناف مزورىا
بى سوند دخون. كەس نە دۇرپىا ب زەيتونى سوند
بخوت. ب بو دارەك ل ناف بەرا ھەردوو براين خوددا،
دارەك زەيتونى. گەرنىكى ثىابا سوندەكە مەزن ب دەتە بەر
ئىكى دا بىزىتى «بۇ من ب زەيتونى سوند بخو»،
ب مزارى شيخ عەلى جىران . ل زاخو بى سوند
دخون.

ب مزارى ھوروى ھوروى گوندەكە ل دەھرا
بەروارى بالا.

. ب شيخ بهاء الدين. ل گوندى بامەرنى يە.

ب شيخ پراميس . ل گوندى زىۋى، نىزىكى
بامەرنى.

(5) سوند ب سەرى خوه كەسىن ھىژا و گۈزىن مەريا.
ب سەرى خو.

. ب سەرى خوب سەرى تە

ب سەرى بابى خو

. ب سەرى براىى

. ب سەرى كورى

. ب گۇرا بابى

. ب گۇرا دەيكە

. ب گۇرا براىى

(6) . ب حەجى

. ب بەرى بەيتى

. ب شەفى

(3) سوند ب پىغەمبەرا:

ب سەرى پىغەمبەرى

. ب پىغەمبەر

. ب پىغەمبەرى خودى

. ب پىغەمبەرى ژ نك خودى هاتى

. ب سەد پىغەمبەرا

. ب پىغەمبەرى

. ب چىل ھزار پىغەمبەرا

. ب ھەمى پىغەمبەرا

ب نەمى ئىنس

. ب ئىنس پىغەمبەر

. ب مەحەممەد پىغەمبەر

. ب مەحەممەد مەستەفا

(4) سوند ب قەنچ و چاكا:

. ب غەمۇسى ل بەغدا

. ب غەمۇسى ل گەيلانى

. ب مزارى بىرفىكا

. ب ھەرسى مەزارا

. ب شيخ ئى ل كولەكا

. ب شيخ عەلى

ب شيخ مصطفى

. ب شيخ نادى ، مەلك تاوس. ئىزدى بى سوند

دخون. .

. ب پىرى حەلانى

. ب شيخ ل ئىسلام

. بەھەوسى ھيزانى . ئەف و يا ۋىزىرى، ل كوردستان.

تۈركى بى سوند دخون،

. ب شيخ موسى عزەلى

. ب پىر. ھەمد . . ب زىارتى ل چىايى ھندهك ل

دەھرا مزورىا بى سوند دخون.

. ب شيخ عبد العزىز . ب ھەردوو مەزارا . ھۆزا سورچىا

دەفى من دەركەفيت.
 . خودى من ب كاته (دوپشك ، بەران).
 . ئەزى بى ئىمان بىم.
 ئەفه بون چەند نمونك ژ سوندىن كورد دخون، دۈيانا
 خوهىسا رۆزانىدا، دىكەلىيەن خوهىنىڭ جەڭلىكىدا، د
 خوهىسى و نە خوهىشىن خودىدا، دىكەرىن و فروتنادا.

«نفرىن»

نفرىن: ثاوات و داخاز و نياز خواسته ژ خودى، يا
 پېغەمبەرا، يا قەنۇج و چاكا، كونەخوهىشىك ب هىتە سەرنى
 كەسىن نفرىن لى دەھىتە كردن.
 ل با كوردان ژىنگى دەورەكى مەزن ھەيدە چېكىرنا
 نفرىنادا، گەر ھېقەكەپىنى ژى، دى ژ مەدا خورىا بىت، كو
 ئەف نفرىن لى كرنە، ژ عەيالى وى دەست پىدكتە،
 پاشى مەرۆقىن دورو نزىكىن وى، يىن كو دل ئىشىكى بۇ
 چىدەكەن، واتە بەھرا پەن نفرىنال عەيالى خوهى دەكەن، د
 دېقىرا پلا دووئى ل بىانى ياي.
 ژ نفرىنى مەرف دەكارىت داخازا خوهىنى وى ب زانت،
 ژ لەۋە گەلەك ل قىرىنى ب نا ئادا ناچىنە خوارى و دى بۇ
 دەليقەكا دن ھېلىن. نەھۆزى تەز بىمر دېبىن ئەم ئان
 نفرىنەن ل بەر دەست ژ ھەف پارفە ب كەبىن ل دوى
 بابەتى نفرىنى واتە نالھەر و كاھىنى و داخازى، يا كۆخومى
 نفرىنى دەكتە دلى خوهى و، پاش دەرىيختىت، ج بېتىت ب
 جە ب ھېتىت، يان نە.
 چى ياي ژ دل بىت و چى ياي ژ نەدل بىت.

(1) ئىشى و نەخوهشى و زىيانا ئەندامىن لەشى:

- . ئالا پەشەتىيە بىن چاھىت تە.
- . ئىشەللا ژ ئالى تىرتىر نەرى.
- . ھەى پەنجەشىرىنى تو گىرى.

- . ب شەقا ئەينى
- . ب تعامى
- . ب نانى
- . ب قىيلى
- . ب ھەمى سوندا
- . م ج دىنە ئىمان نەبن
 ئەز ژ تولا خوه دەركەتى بىم. ئىزدى دېزىن.
 ژۇنَا من ژ من چۈمى بىت.
- . ب تلاق
- . ب تلاق و مسحەف
- . مەھر كەرىي دەيكە خو بىت
- . ب حلال و حرام
- . هەرسى تەلاقىت من ژ من دچۈمى بىن
- . ب شەرهەف
- . ب شەرهەف و نامىس
- . ب شەرهەفا خو
- . ب شەرهەفا بابى خو
- . ب شەرهەفا برابىنى
- . ب قى رۆزى
- . ب قى ئاگرى
- . ب قى روناھى
- . ئەف سېبىلە ب من قە نە بن
 پا بىدين و ئىمان
- . ب بىرەعت
- . ب غېرەت . ب غېرەت و نامىس.
- . ب چىل و پىنج شەھىدىت ئەدنى ئەدنى گوندەكە ل
 دەھەرا بەروارى بالا. ل. قى دەھەرى دەما سەرا تىشەكى
 مەزن ئىككى ب دەنە سوندى دى بىزىنى: راستىنى بىزە،
 ھەكە دى تە ب شەيدا دەمە سوندى».
- . ب ئىلم كوردىن سورىي دېزىن
 ئەز عەيالى خود ئاخى را كەم، ھەكە خبلاf ژ

- . ئىشا زراف ته ب گريت.
- . ئىشەللا دەردىك ته ب گريت دەرمان نەبىت.
- . ئىشەللا كولكا حەلمىن دى تەگريت.
- . ئىشەللا مىلاكتى تە د دەقى تەدا ب هىن.
- . ئىشەللا دى سەھ مىلاكتى تە د دەقى تەدا هىن.
- . ئىشەللا گىرى «خوريان» حېشترا دى بەرىيە تە.
- . ئىشەللا دى بايى سۈر كەفيتە هاناقىت تە.
- . سيناھى ب چالىت خۇضۇنى.
- . پشتا تە ب شىكت.
- ب. ئىشەللا سەرەجە دەجرىك و مىلاكتى تەدا ب هىت.
- (3) چەند نفرىنەكىن تىكمىل.

- . ئىشەللا خىشىنا شەلى ل بن سەردى تە نەھىت.
- دالى دىيىزتە كورى هەتا دە سالى، نفرىنەكى بچوکايد، نەيا ژ دلە ئانكۈۋەقى فى نفرىنە دىكەت نە كەھشىتە كۈلتۈنە غەيدىنە و كەربىن.
- . گىانى بىن نەكى.
- . د دەفتەت تەدا بىت.
- . ئاما كەفە كەيت تە. چانى يەك نان و نىمەكى يەكى دەخوت و خاپەكى لى دىكەت، فى دېيىن.
- ب. ھا داۋۇ ئىشەللا توب خۇرى و قەخۇرى ول تە نەھىت. يان، نەكەبە گوشت و خوين.
- . دى ھەرە ھەرى تە خوھلىا بىنی كۆچكاب سەردى مە وەركى.
- . من توب رەش كرى.
- . من توب شىبن كرى.
- . من توب گەر كرى.
- . خولى سەر، خولى نەيار، خولى دۇئمن.
- . شىرىنى من دايە تە ل تە حەرام بىت.
- . كەرافى بىت: ئانكۈد دەفتەت تەدا ب هىت، ب تايىھى زاخۇرى دېيىن. «كەرافى» گىابەكى بىن قام تەحلە.
- . ئىشەللا توب جانبا خو شاھ نەبى.
- . ئاكىرى سۈر تە ب گريت.
- نېيك د چافى تەپا بەيت،
- . سۇ شىكەستى.
- . تۆپ دل.
- . چالىت تە ب رېش.
- . ئىشەللا تو ھلۇھەستى داوهەستى ئاثا رەش ژ مىلاكتى تە ب هىت.
- . مىلاك كون.
- ئىشەللا دى دەيە بىشۇنقاو دانىيە رانىت خو.
- . ئىشەللا دى دەيە ب هنار تىشك و دانىيە بن سەردى خو. دەمى ئېك مالى ئېكى ب خوت ئان ھەرددۇ نفرىنەن ژورى لى دەمن.
- (2) ھېلى و داخازيا نەمان و مەن:
- . سەردى تە بن بەر كەم.
- . ھېليا من خودى يە نە گەھىي سوباهى.
- . ئىشەللا دى ب خو دەيە ب كەن. گەر ئېكى مالى ئېكى خارىيت.
- . نەگەھى ب بىي زاڭا، نەچىيە بن پەرنى.